

425

P R O T O K Ó Ł

dotyczący przepisów o akcji wojennej łodzi podwodnych, ustalonych w części IV traktatu londyńskiego z dnia 22 kwietnia 1930 r., podpisany w Londynie dnia 6 listopada 1936 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

W dniu szóstym listopada tysiąc dziewięćset trzydziestego szóstego roku podpisany został w Londynie protokół dotyczący przepisów o akcji wojennej łodzi podwodnych, ustalonych w części IV traktatu londyńskiego z dnia 22 kwietnia 1930 r. Protokół ten brzmi jak następuje:

Przekład.

P R O T O K Ó Ł.

Zważywszy, że Traktat w sprawie ograniczenia i zmniejszenia zbrojeń morskich, podpisany w Londynie dnia 22 kwietnia 1930 r., nie został ratyfikowany przez wszystkich sygnatariuszy;

że wspomniany traktat traci swoją moc począwszy od dnia 31 grudnia 1936 r., z wyjątkiem Części IV Traktatu, w której podane są, jako ustalone przepisy prawa międzynarodowego, pewne postanowienia, dotyczące akcji łodzi podwodnych względem statków handlowych, ponieważ omawiana Część pozostaje w mocy ograniczenia czasu jej trwania;

że w ostatnim ustępie Artykułu 22 wspomnianej Części IV znajduje się oświadczenie, iż Wysokie Umawiające się Strony, wzywają wszystkie inne Mocarstwa do wyrażenia zgody na wspomniane przepisy;

że Rządy Republiki Francuskiej i Królestwa Włoch potwierdziły przyjęcie przez nich rzeczonych przepisów, wynikające z podpisania powyższego Traktatu, i

że życzeniem wszystkich sygnatariuszy tego Traktatu jest, by możliwie największa liczba Mocarstw przyjęła przepisy zawarte w omawianej Części IV, jako ustalone przepisy prawa międzynarodowego.

Niżej podpisani, przedstawiciele odnośnych Rządów — w myśl postanowień powyższego Artykułu 22 Traktatu — wzywają niniejszym Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej do

P R O C È S - V E R B A L.

Considérant que le Traité pour la limitation et la réduction des armemens navals signé à Londres le 22 avril 1930 n'a pas été ratifié par tous les signataires;

que ledit Traité cessera d'être en vigueur à partir du 31 décembre 1936, sauf la Partie IV du Traité où sont énoncées, comme règles établies du Droit International, certaines dispositions concernant l'action des sous-marins à l'égard des navires de commerce, cette Partie demeurant en vigueur sans limite de durée;

que dans le dernier alinéa de l'Article 22 de ladite Partie IV il est déclaré que les Hautes Parties Contractantes invitent toutes les autres Puissances à exprimer leur assentiment auxdites règles;

que les Gouvernements de la République Française et du Royaume d'Italie ont confirmé leur acceptation desdites règles résultant de la signature dudit Traité;

et que tous les signataires dudit Traité désirent qu'un aussi grand nombre que possible de Puissances acceptent les règles contenues dans ladite Partie IV comme règles établies de droit international;

Les soussignés, représentants de leurs Gouvernements respectifs, vu les dispositions dudit Article 22 du Traité, invitent par les présentes le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande

P R O C È S - V E R B A L.

Whereas the Treaty for the Limitation and Reduction of Naval Armaments signed in London on the 22nd April, 1930, has not been ratified by all the signatories;

And whereas the said Treaty will cease to be in force after the 31st December, 1936, with the exception of Part IV thereof, which sets forth rules as to the action of submarines with regard to merchant ships as being established rules of international law, and remains in force without limit of time;

And whereas the last paragraph of Article 22 in the said Part IV states that the High Contracting Parties invite all other Powers to express their assent to the said rules;

And whereas the Governments of the French Republic and the Kingdom of Italy have confirmed their acceptance of the said rules resulting from the signature of the said Treaty;

And whereas all the signatories of the said Treaty desire that as great a number of Powers as possible should accept the rules contained in the said Part IV as established rules of international law;

The Undersigned, representatives of their respective Governments, bearing in mind the said Article 22 of the Treaty, hereby request the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern

natychmiastowego zakomunikowania rzeczonych i do niniejszego załączonych przepisów Rządowi wszystkich Mocarstw nie będących sygnatariuszami wspomnianego Traktatu, zapraszając je do przystąpienia do nich formalnie i bez ograniczenia w czasie.

PRZEPISY.

„(1) W akcji swojej względem statków handlowych, łodzi podwodne winny stosować się do przepisów prawa międzynarodowego, którym podlegają nawodne okręty wojenne.

„(2) W szczególności — z wyjątkiem przypadku uporczywej odmowy zatrzymania statku, po skierowaniu do niego przepisowego żądania, lub przypadku czynnego oporu przy rewizji — okręt wojenny nawodny lub też podwodny, nie może zatopić statku handlowego, względnie uczynić go niezdolnym do dalszej żeglugi, nie umieściwszy uprzednio pasażerów, załogi i dokumentów okrętowych w bezpiecznym miejscu. W tym celu łodzi okrętowe nie mogą być uważane za miejsca bezpieczne, chyba że uwzględniając stan morza i warunków atmosferycznych, bezpieczeństwo pasażerów i załogi zostanie zapewnione przez bliskość lądu lub obecność innego statku, który byłby w możności zabrać ich na pokład.”

Podpisano w Londynie, dnia 6 listopada tysiąc dziewięćset trzydziestego szóstego roku.

ZA RZĄD STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:

Robert Worth Bingham

ZA RZĄD „COMMONWEALTH” AUSTRALII:

S. M. Bruce

ZA RZĄD KANADY:

Vincent Massey

ZA RZĄD REPUBLIKI FRANCUSKIEJ:

Charles Corbin

ZA RZĄD ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ

du Nord à communiquer immédiatement lesdites règles ci-annexées aux Gouvernements de toutes les Puissances non signataires dudit Traité, en les invitant à y accéder formellement et sans limite de temps.

RÈGLES.

„(1) Dans leur action à l'égard des navires de commerce, les sous-marins doivent se conformer aux règles du Droit International auxquelles sont soumis les bâtiments de guerre de surface.

„(2) En particulier, excepté dans le cas de refus persistant de s'arrêter après sommation régulière ou de résistance active à la visite, un navire de guerre, qu'il soit bâtiment de surface ou sous-marin, ne peut couler ou rendre incapable de naviguer un navire de commerce sans avoir au préalable mis les passagers, l'équipage et les papiers de bord en lieu sûr. A cet effet, les embarcations du bord ne sont pas considérées comme un lieu sûr, à moins que la sécurité des passagers et de l'équipage ne soit assurée, compte tenu de l'état de la mer et des conditions atmosphériques par la proximité de la terre ou la présence d'un autre bâtiment qui soit en mesure de les prendre à bord.”

Signé à Londres, le 6 novembre, mil neuf cent trente-six.

POUR LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:

Robert Worth Bingham

POUR LE GOUVERNEMENT DU COMMONWEALTH D'AUSTRALIE:

S. M. Bruce

POUR LE GOUVERNEMENT DU CANADA:

Vincent Massey

POUR LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE:

Charles Corbin

POUR LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE

Ireland forthwith to communicate the said rules, as annexed hereto, to the Governments of all the Powers which are not signatories of the said Treaty, with an invitation to accede thereto definitely and without limit of time.

RULES.

„(1) In their action with regard to merchant ships, submarines must conform to the rules of International Law to which surface vessels are subject.

„(2) In particular, except in the case of persistent refusal to stop on being duly summoned, or of active resistance to visit or search, a warship, whether surface vessel or submarine, may not sink or render incapable of navigation a merchant vessel without having first placed passengers, crew and ship's papers in a place of safety. For this purpose the ship's boats are not regarded as a place of safety unless the safety of the passengers and crew is assured, in the existing sea and weather conditions, by the proximity of land, or the presence of another vessel which is in a position to take them on board.”

Signed in London, the 6th day of November, nineteen hundred and thirty-six.

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

Robert Worth Bingham

FOR THE GOVERNMENT OF THE COMMONWEALTH OF AUSTRALIA:

S. M. Bruce

FOR THE GOVERNMENT OF CANADA:

Vincent Massey

FOR THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC:

Charles Corbin

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM

BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ: <i>Anthony Eden</i> <i>J. Ramsay Mac Donald</i> <i>Samuel Hoare</i>	GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD: <i>Anthony Eden</i> <i>J. Ramsay MacDonald</i> <i>Samuel Hoare</i>	OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND: <i>Anthony Eden</i> <i>J. Ramsay MacDonald</i> <i>Samuel Hoare</i>
ZA RZĄD INDII: <i>R. A. Butler</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DE L'INDE: <i>R. A. Butler</i>	FOR THE GOVERNMENT OF INDIA: <i>R. A. Butler</i>
ZA RZĄD WOLNEGO PAŃ- STWA IRLANDII: <i>John W. Dulanty</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DE L'ÉTAT LIBRE D'IR- LANDE: <i>John W. Dulanty</i>	FOR THE GOVERNMENT OF THE IRISH FREE STATE: <i>John W. Dulanty</i>
ZA RZĄD KRÓLESTWA WŁOCH: <i>Dino Grandi</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME D'ITALIE: <i>Dino Grandi</i>	FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF ITA- LY: <i>Dino Grandi</i>
ZA RZĄD JAPONII: <i>Shigeru Yoshida</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DU JAPON: <i>Shigeru Yoshida</i>	FOR THE GOVERNMENT OF JAPAN: <i>Shigeru Yoshida</i>
ZA RZĄD NOWEJ ZELAN- DII: <i>W. J. Jordan</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DE LA NOUVELLE — ZÉ- LANDE: <i>W. J. Jordan</i>	FOR THE GOVERNMENT OF NEW ZEALAND: <i>W. J. Jordan</i>
ZA RZĄD UNII POŁUDNIO- WEJ AFRYKI: <i>C. T. te Water</i>	POUR LE GOUVERNEMENT DE L'UNION DE L'AFRI- QUE DU SUD: <i>C. T. te Water</i>	FOR THE GOVERNMENT OF THE UNION OF SOUTH AFRICA: <i>C. T. te Water</i>

Zaznajomiwszy się z powyższym protokołem i uznawszy go za słuszny, postanowiliśmy zgłosić przystąpienie do niego w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Na dowód czego, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 25 maja 1937 r.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

(—) *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Beck*

L. S.